

RLKS jako narzędzie rozwoju lokalnego

Doświadczenia europejskie i wnioski dla Dolnego
Śląska w okresie 2021-2027 w aspekcie priorytetów

Prof. dr hab. Aldona Wiktorska-Świąćka, MBA

„Europejski Fundusz Rolny na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”
„Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi”
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej „Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

RLKS jest sprawdzonym narzędziem efektywnego **współzarządzania** rozwojem lokalnym oraz **współtworzenia** lokalnych polityk publicznych

Respektowanie zasady wielofunduszowości w zakresie wdrażania RLKS wspiera optymalne zintegrowane zarządzanie politykami rozwojowymi w ramach nowej polityki spójności

Brak RLKS w zintegrowanej polityce rozwoju Dolnego Śląska oznacza **dalsze osłabianie jego pozycji wśród innych regionów Europy i na szczeblu UE**

Sprawdzone narzędzie:

- współzarządzania i współtworzenia
- respektowania wartości i standardów europejskich
- skutecznego integrowania polityk
- efektywnego zarządzania publicznego
- włączania interesariuszy rozwoju
- wzmacniania społeczeństwa obywatelskiego

XIX w.

Lata 80-90
XX w.

1995+

2014+

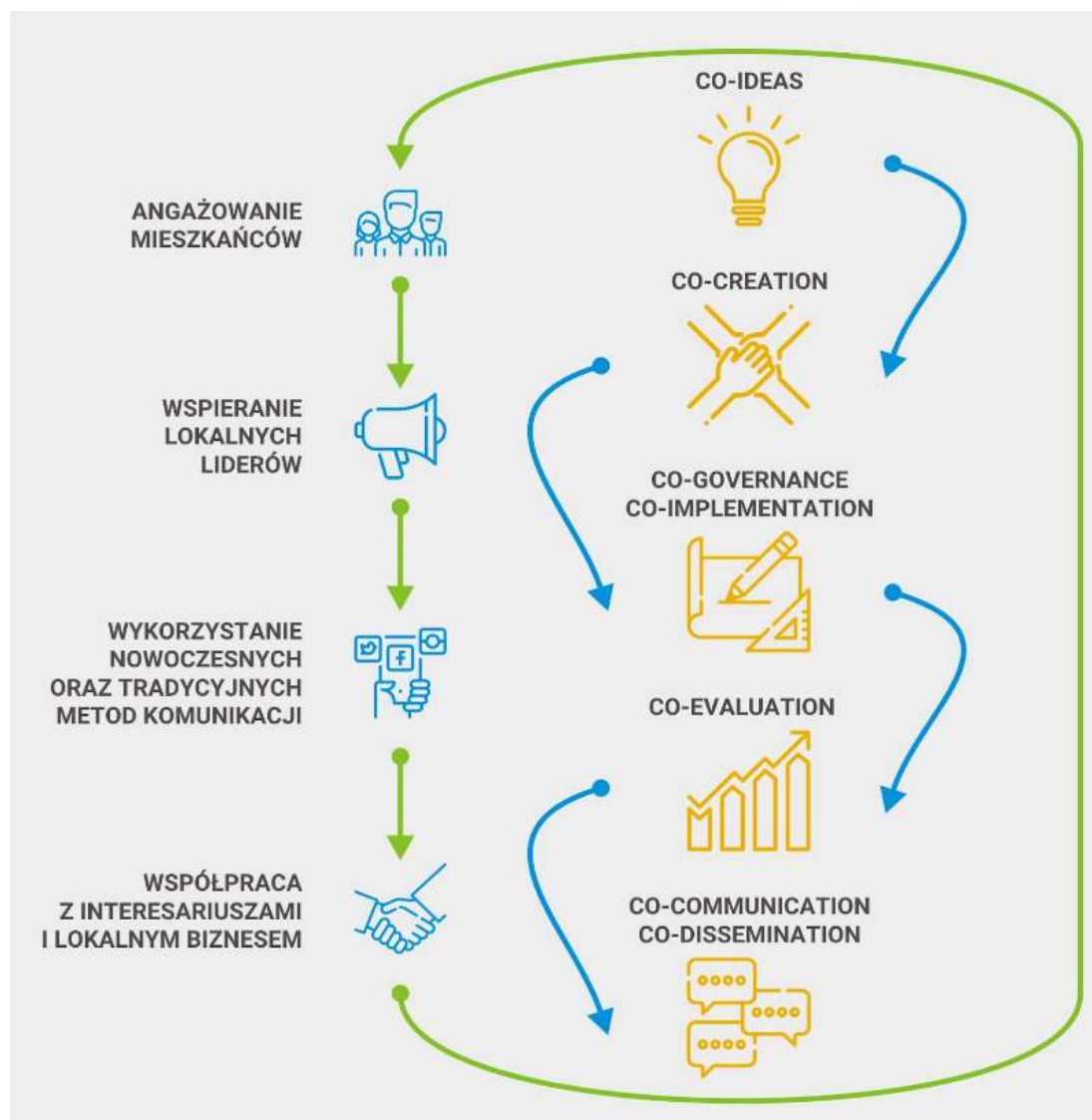

Biurokracja

Nowe zarządzanie
publiczne

Współzarządzanie

Współtworzenie

PRIORYTETY INWESTYCYJNE

1.

**BARDZIEJ
INTELIĞENTNA
EUROPA**

przez innowacje, cyfryzację,
transformację gospodarczą
oraz wsparcie dla małych
i średnich przedsiębiorstw.

2.

**ZIELONA,
NISKO-
EMISYJNA
EUROPA.**

3.

**BARDZIEJ
SKOMUNIKO-
WANA
EUROPA.**

4.

**EUROPA
SPOŁECZNA.**

5.

**EUROPA
BLISKA
OBYWATEŁOM.**

Legal framework for 2021-2027

Common Provisions Regulation (CPR)

- Policy objectives (Art. 4)
- Tools and requirements for integrated territorial development (Art. 22-28)
 - ITI
 - CLLD
 - Other MS territorial tools

Fund-specific Regulations (ERDF/CF, ETC, ESF+, EMFF)

- Scope
- Specific objectives
- Thematic concentration and other fund-specific focus areas (e.g. urban earmarking for ERDF)

CAP Second Pillar (EAFRD)

- CPR territorial chapter is applicable
- Common set of rules for CLLD (LEADER)
- Overall similar rules retained

Focus on minimum requirements (*new CPR Art. 23; 26-27*)

- Investments based on **integrated territorial or local development strategies** (*cross-sectoral, multi-stakeholder, optionally multi-territorial*)
- Relevant local or territorial body that draws up the strategies shall **select or shall be involved in the selection of operations** (*multi-level, optionally community-led*)

No need to identify intermediate body for the minimum scope of responsibilities!

**Opinia Europejskiego Komitetu Regionów - Wkład KR-u w
odnowioną agendę terytorialną ze szczególnym naciskiem na rozwój
lokalny kierowany przez społeczność
(2020/C 39/05)
(Dz.U.UE C z dnia 5 lutego 2020 r.)**

1. Apeluje o **znacznie większe wykorzystanie instrumentów terytorialnych (rozwój lokalny kierowany przez społeczność (RLKS), zintegrowane inwestycje terytorialne (ZIT) itp.)** w państwach członkowskich i obowiązkowe przeznaczanie środków **we wszystkich funduszach** z myślą o realizacji odnowionej agendy terytorialnej i celów spójności.

11. Podkreśla **zdolność RLKS do mobilizowania i angażowania społeczności lokalnych**, w tym władz lokalnych i regionalnych, partnerów społecznych i organizacji obywatelskich oraz sektora prywatnego. Dzięki **partycypacyjnemu podejściu** dostosowuje on lokalne **strategie** rozwoju do **zmian warunków lokalnych** (spójność społeczna, migracja, klastry regionalne, zielona gospodarka, zmiana klimatu, inteligentne rozwiązania, technologia itp.).

12. Podkreśla rolę RLKS we wzmacnianiu wiarygodności polityki spójności poprzez wykazanie, że **różne fundusze UE faktycznie można wykorzystywać łącznie w zintegrowany i skuteczny sposób.**

Rozwój lokalny kierowany przez społeczność

38. Zachęca do umożliwienia wprowadzenia obowiązku wykorzystania opartego na wielu funduszach RLKS we wszystkich regionach UE, a także do dopilnowania, by podejście w ramach RLKS stosowane było odnośnie do wszystkich rodzajów terytoriów: **obszarów wiejskich (w tym oddalonych, wyspiarskich i **górkich**), **miejskich** i **przybrzeżnych**. Każdy region UE musi mieć możliwość wykorzystania wszystkich dostępnych funduszy w celu zaspokojenia swoich potrzeb określonych w strategiach rozwoju lokalnego.**

39. Wzywa do obowiązkowego przeznaczenia 8 % na RLKS ze wszystkich europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz EFRROW w celu pełnego wykorzystania potencjału tego narzędzia i synergii różnych funduszy na rzecz **zintegrowanego rozwoju lokalnego.**

40. Podkreśla potrzebę **powrotu do korzeni metodologii LEADER/RLKS, a zwłaszcza **wzmocnienia zasad dotyczących podejścia oddolnego**, partnerstwa, aktywizacji i roli zintegrowanych strategii na rzecz rozwoju lokalnego.**

41. Sugeruje, aby zarządzanie RLKS w państwie członkowskim było dostosowane do poszczególnych obszarów, z **poszanowaniem lokalnej dynamiki, struktur i sposobów działania.**

55. Zauważa, że RLKS/LEADER jest wykorzystywany przez **3 tys. podobnych organów w całej Unii Europejskiej**. Fakt ten należy rozważyć w celu dalszego zacieśnienia współpracy terytorialnej i korzystania z europejskiej różnorodności poprzez oddolną współpracę międzynarodową obywateli. W celu dalszego wspierania współpracy terytorialnej **poprzez RLKS należy stworzyć warunki pozwalające lokalnym grupom działania skupić się na aktywizującej roli**, jaką odgrywają na danym obszarze, a także stymulować i wdrażać nowe pomysły. **Należy zapewnić odpowiedni budżet** na pokrycie kosztów bieżących i kosztów aktywizacji oraz na współpracę transnarodową.

56. Przypomina o **powiązaniach RLKS z innymi zintegrowanymi narzędziami rozwoju**: jako instrument fakultatywny przyczynia się on - wraz ze zintegrowanymi inwestycjami terytorialnymi - **do wdrożenia szerszej strategii rozwoju, która umożliwia dopasowanie strategii politycznych do warunków lokalnych**. **W związku z tym apeluje o poprawę synergii między RLKS i ZIT**: RLKS może zostać wykorzystany w okresie programowania 2021-2027 jako uzupełniający instrument w kontekście strategii miejskiej lub terytorialnej, a więc mógłby być częścią podejścia ZIT, w ramach którego oparte na partnerstwie podejście oferowane przez RLKS może pomóc w rozwiązaniu niektórych konkretnych problemów lokalnych.

Country	Mono EAFRD	Mono EMFF	EAFRD-EMFF	Mono ERDF	Mono ESF	Mono ETC	EAFRD-ERDF	EAFRD-ESF	EMFF-ERDF	EMFF-ESF	ERDF-ESF	EAFRD-EMFF-ERDF	EAFRD-EMFF-ESF	EAFRD-ERDF-ESF	EMFF-ERDF-ESF	All 4	
Austria	69						8										77
Belgium	32																32
Bulgaria	25	9					4	6						29			73
Croatia	54	14															68
Cyprus	4																4
Czechia							27							151			178
Denmark	19	3	7														29
Estonia	26	8															34
Finland	55	10															65
France	330	23															353
Germany	298	29												23			350
Greece	14	1	22		1			4			1		10				53
Hungary	103										99						202
Ireland	29	7															36
Italy	168	46	9				23										246
Latvia	29		6														35
Lithuania	46	10	3		23												82
Luxembourg	5																5
Malta	3																3
Netherlands	20			1													21
Poland	251	24	11		7						1			29		1	324
Portugal					1						20			54	12		87
Romania	239	16									37						292
Slovakia							110										110
Slovenia							33						4				37
Spain	251	41															292
Sweden	2	4					3	2					1	28		8	48
UK	129	11	8		3						21						172
CBC AT-IT						4											4
TOT	2201	256	66	1	35	4	208	12	0	0	179	4	11	314	12	9	3312

Table 1: National Level Scores, Rankings and Cluster Groupings of QoG in the EU 27

QoG Rank	Country	Combined WGI Total
1	DENMARK	1.978
2	SWEDEN	1.915
3	FINLAND	1.909
4	NETHERLANDS	1.834
5	LUXEMBOURG	1.747
6	AUSTRIA	1.701
7	UNITED KINGDOM	1.628
8	IRELAND	1.628
9	GERMANY	1.620
10	FRANCE	1.403
11	BELGIUM	1.368
12	MALTA	1.268
13	SPAIN	1.103
14	PORTUGAL	1.084
15	CYPRUS	1.077
16	ESTONIA	1.043
17	SLOVENIA	0.994
18	CZECH REPUBLIC	0.826
19	HUNGARY	0.759
20	SLOVAKIA	0.651
21	LATVIA	0.608
22	GREECE	0.574
23	LITHUANIA	0.563
24	POLAND	0.552
25	ITALY	0.480
26	BULGARIA	0.100
27	ROMANIA	0.059

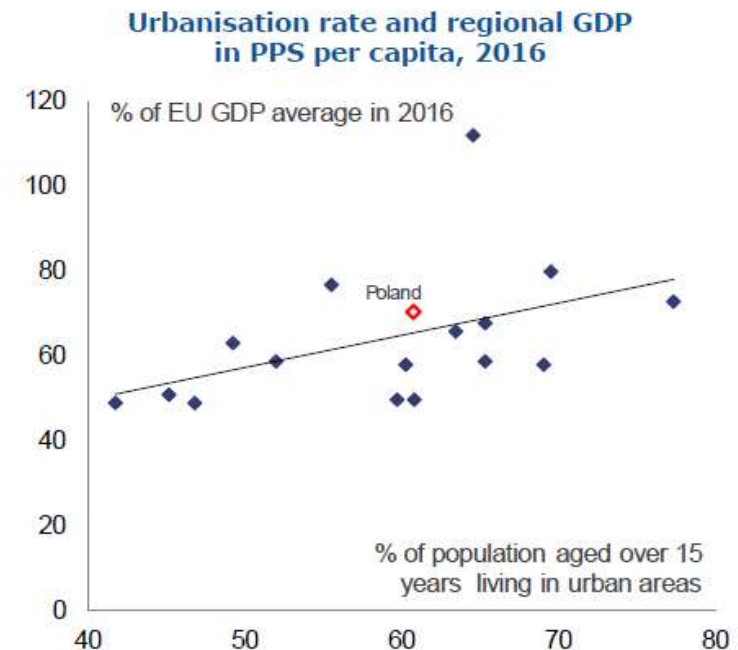

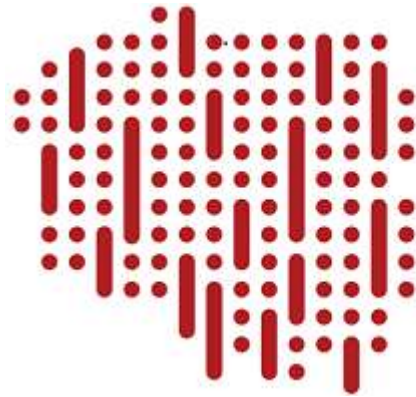
Rank	NUTS code	Name	EQI	Lower margin of error threshold	Upper margin of error threshold
120	ES61	ES_Andalusia	-0.202	-0.639	
121	ITE2	IT_Umbria	-0.264	-0.571	
122	CZ02	CZ_Central Bohemian Region	-0.268	-0.687	
123	GR3	GR_Attica	-0.292	-0.843	
124	HU2	HU_Transdanubia	-0.338	-0.576	
125	PT11	PT_Norte	-0.348	-0.71	
126	CZ08	CZ_Moravian-Silesian Region	-0.406	-0.819	
127	ITD5	IT_Emilía-Romagna	-0.417	-0.608	
128	BE1	BE_Brussels-Capital Region	-0.425	-0.835	
129	HU3	HU_Great Plain and North	-0.458	-0.69	
130	ES51	ES_Catalonia	-0.469	-0.915	
131	CZ	Czech Rep.	-0.471		
132	FR92	FR_Martinique	-0.477	-0.895	
133	CZ06	CZ_Jihovychod (Southeast)	-0.486	-0.824	
134	ITE3	IT_Marche	-0.536	-0.838	
135	ITD3	IT_Veneto	-0.538	-0.801	
136	SK01	SK_Bratislava Region	-0.561	-0.86	
137	CZ07	CZ_Staedni Morava (Central Moravia)	-0.581	-0.964	
138	ITC3	IT_Liguria	-0.583	-0.91	
139	HU	Hungary	-0.586		
140	FR93	FR_Guyane	-0.589	-0.964	
141	PL52	PL_Opolskie	-0.838		
142	ITE1	IT_Toscana	-0.627	-0.876	
143	FR91	FR_Guadeloupe	-0.628	-1.081	
144	PL62	PL_Warminsko-Mazurskie	-0.888		
145	ITC4	IT_Lombardia	-0.715	-0.936	
146	SK03	SK_Central Slovakia	-0.757	-1.002	
147	SK04	SK_Eastern Slovakia	-0.76	-1.014	
148	SK	Slovakia	-0.77		
149	PL33	PL_Swietokrzyskie	-1.04		
150	IT	Italy			
151	PL11	PL_Lodzkie	-0.853		
152	PL32	PL_Podkarpackie	-0.853		
153	SK02	SK_Western Slovakia	-0.856		
154	PL63	PL_Pomorskie	-0.868		
155	PL42	PL_Zachodniopomorskie	-0.868		
156	PL21	PL_Malopolskie	-0.892		
157	BG33	BG_Severoiztochen	-0.892		
158	GR	Greece	-0.903		
159	PL31	PL_Lubelskie	-0.905		
160	LT	Lithuania	-0.922		
161	PL43	PL_Lubuskie	-0.939		
162	PL	Poland	-0.939		
163	GR4	GR_Nisia Aigaiou. Kriti	-0.948		
164	PL61	PL_Kujawsko-Pomorskie	-0.952		
165	CZ01	CZ_Prague	-0.952		
166	CZ04	CZ_Severozápad (Northwest)	-0.958		
167	PL34	PL_Podlaskie	-0.966		
168	ITG2	IT_Sardegna	-0.966		
169	ITF1	IT_Abruzzo	-0.988		
170	PL12	PL_Mazowieckie	-1.001		
171	PL41	PL_Wielkopolskie	-1.037		
172	RO11	RO_North-West	-1.042		
173	HU1	HU_Central Hungary	-1.064		
174	IT	Italy	-1.064		
175	BG42	BG_Yuzhen tsentralen	-1.066		
176	GR2	GR_Kentriki Ellada	-1.106		
177	PL22	PL_Slaskie	-1.119		
178	PL51	PL_Dolnoslaskie	-1.318		
179	ITF2	IT_Molise	-1.341		
180	ITF5	IT_Basilicata	-1.658		

Regional dimension

- Urban-rural divide remains wide
- Large cities are the primary drivers of development while smaller cities struggle to adapt to rapid economic and technological transitions
- While disparities result from long-lasting structural issues, a targeted policy may help to reduce them

**KRAJOWA
STRATEGIA
ROZWOJU
REGIONALNEGO
2030**

W celu zmniejszenia dysproporcji terytorialnej niezbędne jest zastosowanie jednocześnie wszystkich ww. instrumentów terytorialnych, które powinny się uzupełniać. Intencją jest, by nie pozostawić bez odpowiedniego wsparcia **obszarów peryferyjnych** oddalonych znacznie od dużych ośrodków miejskich, wspierać bardziej równomiernie rozwój takich obszarów województwa jak **obszary wiejskie oraz małe/średnie miasteczka.**

WIZJA DOLNEGO ŚLĄSKA 2030

Aktywne uczestnictwo licznych przedstawicieli różnych środowisk regionu dolnośląskiego w społecznych konsultacjach, wielodzielnicowa i terytorialnie ujęta diagnoza prospektywna oraz analiza uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych pozwoliły na sprecyzowanie wizji przyszłości Dolnego Śląska.

Dzięki konsekwentnemu ograniczaniu zidentyfikowanych słabości, efektywnemu rozwiązywaniu problemów rozwojowych oraz eliminowaniu potencjalnych zagrożeń, przy jednoczesnym wykorzystaniu wszystkich atutów i szans rozwoju regionu dolnośląskiego, istnieją realne szanse na urzeczywistnienie do roku 2030 - oczekiwanej przez regionalną społeczność - następującej wizji:

DOLNY ŚLĄSK 2030

- ❖ **regionem równomiernego rozwoju** – regionem bez istotnych społecznych i gospodarczych dysproporcji, regionem wewnętrznie spójnym, regionem wyrównanych rozwojowych szans,
- ❖ **regionem przyjaznym** dla mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów, turystów i kuracjuszy; atrakcyjnym miejscem do życia, pracy, nauki i rekreacji,
- ❖ **regionem nowoczesnym** z kreatywną i innowacyjną regionalną społecznością oraz rozwiniętą sferą naukową i badawczo-rozwojową,
- ❖ **regionem konkurencyjnym** w scenerii krajowej i europejskiej z Wrocławiem jako silną metropolią oraz ośrodkami regionalnymi o znaczących przewagach konkurencyjnych.

MISJA DOLNEGO ŚLĄSKA 2030

Osiągnięcie przedstawionej wizji wiąże się nieodzownie z aktywnością wszystkich grup regionalnych interesariuszy, a przede wszystkim terytorialnych społeczności i władz samorządowych. Tej aktywności towarzyszyć będzie misja odzwierciedlająca system wartości stosowanych w bieżącym działaniu przez regionalnych interesariuszy. Misję Dolnego Śląska ukierunkowaną na 2030 rok określono jako:

OTWARCI NA SIEBIE - OTWARCI NA ŚWIAT

Ta otwartość postrzegana jest poprzez:

- ❖ wyrównywanie szans rozwojowych,
- ❖ wzrost aktywności mieszkańców regionu,
- ❖ wieloaspektową (społeczna, gospodarcza, przestrzenna) integrację,
- ❖ partycypacyjne zarządzanie regionem.

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Województwo	Zamożność per capita 2018 (w zł)
13	2	4	8	4	1	1	1	1	1	mazowieckie	439,01
12	5	6	10	7	11	12	9	6	2	pomorskie	320,60
7	7	5	7	6	7	5	7	8	3	kujawsko-pomorskie	297,95
14	14	15	13	12	10	4	4	4	4	wielkopolskie	293,51
10	12	8	14	11	13	15	15	12	5	świętokrzyskie	291,18
9	1	1	1	9	2	3	2	2	6	dolnośląskie	290,10
15	10	13	15	15	6	14	12	7	7	śląskie	285,69
3	4	3	4	3	3	2	5	3	8	podkarpackie	276,43
6	8	9	11	2	8	7	3	5	9	zachodniopomorskie	274,01
5	6	7	9	10	15	11	10	13	10	lubelskie	273,11

Oprac. Bogactwo samorządów '20 Ranking dochodów JST per capita w 2019

2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Miasto	Zamożność per capita 2019 (w zł)
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	Warszawa	7890,07
4	6	7	4	6	4	3	2	3	2	Opole	6178,26
2	2	2	2	3	2	2	3	2	3	Wrocław	6150,13
7	7	3	7	8	8	6	4	6	4	Poznań	6115,15
5	4	4	3	5	6	5	5	5	5	Kraków	5998,46
6	5	5	6	4	7	7	7	4	6	Gdańsk	5946,55
3	3	6	5	7	3	4	6	7	7	Katowice	5813,44
10	9	9	10	10	10	9	9	9	8	Rzeszów	5476,35
12	12	10	9	9	5	8	8	8	9	Olsztyn	5461,21
9	10	13	16	16	16	13	10	12	10	Zielona Góra	5164,45

Miasta na prawach powiatu: 0/48, Legnica (24), Jelenia Góra (35), Wałbrzych (40)

Miasta powiatowe (267): Polkowice (1), Oleśnica (12), Głogów (21), Środa Śl. (30), Lubin (34), Lwówek Śl. (249)

Powiaty: 0/314, milicki (15), głogowski (22), polkowicki (307)

Miasta inne (607): Karpacz (4), Świeradów Zdrój (9), Bogatynia (16), Szklarska Poręba (17), Siechnice (29), Strzegom (135), Sobótka (209), Złoty Stok (360), Nowa Ruda (441), Gryfów Śląski (605), Boguszów Gorce (607)

Gminy wiejskie (1537): Kobierzyce (4), Grębocice (9), Jerzmanowa (12), Rudna (18), Radwanice (46), Miękinia (74), Długołęka (75), Osiecznica (101), Czernica (115), Żukowice (124), Wisznia Mała (166), Wądroże Wielkie (190), Kotla (357), Malczyce (461), Kamieniec Z.(794), Lubań (946), Kondratowice (963), Mściwojów (1406), Stoszowice (1435), Dzierżonów (1457), Stare Bogaczowice (1459), Przeworno (1484)

Uniwersytet
Wrocławski

Uniwersytet
Wrocławski

Dziękuję za uwagę

Prof. dr hab. Aldona Wiktorska-Święcka, MBA
Uniwersytet Wrocławski

https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/work/2012_02_governance.pdf

Instrument terytorialny RLKS, opracowanie: Dorota Goetz (materiał udostępniony przez autorkę)

<https://www.eesc.europa.eu/pl/node/67237>

https://ec.europa.eu/poland/sites/poland/files/docs/news/country_report_2019_warsaw_final.pdf

<https://www.gov.pl/web/fundusze-regiony/krajowa-strategia-rozwoju-regionalnego>

Opinia Europejskiego Komitetu Regionów - Wkład KR-u w odnowioną agendę terytorialną ze szczególnym naciskiem na rozwój lokalny kierowany przez społeczność (2020/C 39/05), (Dz.U.UE C z dnia 5 lutego 2020 r.)

https://www.oecd.org/cfe/_Czech%20Republic.pdf

http://www.umwd.dolnyslask.pl/fileadmin/user_upload/Rozwoj_regionalny/SRWD/STRATEGIE%20-%20ZESTAWIENIE/1.DOLNY%20SLASK/SRWD_2030.pdf

https://wspolnota.org.pl/fileadmin/archiwum/Bogactwo_JST_20.pdf

Servillo L (2019) Tailored politics in the shadow of the state's hierarchy. The CLLD implementation and a future research agenda, European Planning Studies, 27:4